

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad úseku vodního hospodářství

Věc: Umístění ovládacích armatur vodovodů a kanalizací v pozemních komunikacích [vztah § 36 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích k ustanovením zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu]

Dotaz:

Vlastníci pozemních komunikací a jejich správci odmítají umožnit osazení povrchových částí ovládání vodovodních armatur a poklopů kanalizací do povrchu pozemních komunikací. Je jejich postup oprávněný?

Výklad:

Umístění vodovodů a kanalizací do tělesa vozovek a částí ovládání armatur na povrchu pozemních komunikací je oprávněné. Vynucování umístění ovládacích armatur vodovodů a poklopů kanalizací mimo těleso pozemní komunikace je neopodstatněné.

Odůvodnění:

Umístění inženýrských sítí a jiných nadzemních nebo podzemních vedení všeho druhu v silničním pozemku je ustanovením § 25 odst. 6 písmeno d) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, definováno jako zvláštní užívání pozemních komunikací.

Citovaný zákon kromě jiného stanoví v § 36 odst. 1, že žádá-li to veřejný zájem, mohou pozemní komunikace křížit inženýrské sítě, včetně vodovodních a kanalizačních přípojek, mohou se jich dotýkat území ochranných pásem těchto sítí, a to způsobem, aby byly co nejméně dotčeny zájmy obou stran.

Podle ustanovení § 36 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích nesmějí být vodovody nebo kanalizace či jiné inženýrské sítě podélně umístěny v silničním tělese či na silničních pomocných pozemcích. Není-li možno ve výjimečných případech umístit vedení těchto sítí mimo silniční pozemky, lze v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích povolit jako zvláštní užívání pozemní komunikace podélné umístění tohoto vedení do silničního pomocného pozemku a do středního dělicího pásu komunikace.

V zastavěném území obce mohou být dle ustanovení § 36 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích vodovody nebo kanalizace umístěny v chodnících a přilehlých zelených pásích. **V případech, kdy je vyloučena možnost jiného technického řešení, mohou být tyto sítě umístěny i ve vozovkách těchto komunikací.**

Při podélném umístění vodovodu do vozovky pozemní komunikace jsou do vozovky umístěny i ovládací armatury vodovodů popřípadě podzemní stavby (šachty) umožňující jeho funkci. Při podélném umístění kanalizace do vozovky pozemní komunikace jsou do vozovky umístěny i revizní a lomové šachty umožňující jejich funkci. Uvedené ovládací a kontrolní prvky jsou nedílnou součástí vodovodů a kanalizací a nelze je umístit mimo vozovku.

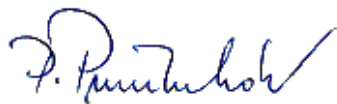
Platná právní úprava daná ustanovením § 7 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) uvádí, že vlastník vodovodů nebo kanalizací za účelem udržování vodovodu nebo kanalizace v dobrém technickém stavu a provozovatel za účelem plnění povinností spojených s provozováním vodovodů nebo kanalizace jsou oprávněni vstupovat na cizí pozemky nebo stavby, na nichž nebo pod nimiž se vodovod nebo kanalizace nachází. Toto ustanovení se vztahuje i na pozemní komunikace. Cílem tohoto ustanovení je upravit práva a povinnosti vlastníka (správce) komunikace a vlastníka (provozovatele) vodovodu nebo kanalizace zřízením věcného břemene ze zákona při provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Ustanovení § 36 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích ukládá při podélném uložení sítí do pozemních komunikací povinnost uzavřít smlouvu o zřízení věcného břemene za jednorázovou úhradu. Tato povinnost se vztahuje na vodovod a kanalizaci včetně součástí zajišťujících jejich funkci.

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích ve vztahu k vodovodním přípojkám stanoví, že odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Z důvodu možnosti manipulace s uzávěrem je ovládací armatura uzávěru vyvedena na povrch vozovky, kde je zakončena poklopem. Věcné břemeno vodovodu se tedy vztahuje i na součást vodovodu, kterou jsou uzávěry přípojek.

Ustanovení § 120 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, vymezuje pojem **součástí věci** tak, že součástí věci je vše, co k hlavní věci podle jejich povahy náleží a nemůže být odděleno. Součást věci nemůže být samostatnou věcí, ani když je oddělitelná po stránce technické. Podstatnými definičními znaky součástí věci jsou její vzájemná funkční a fyzická spojitost s věcí hlavní a nemožnost jejího oddělení nebo spojení s věcí hlavní prostřednictvím jiné věci. Součást věci nemůže být předmětem samostatného právního vztahu.

Provozní armatury a odbočení s uzávěrem pro vodovodní přípojky, jako součásti vodovodu, nebo revizní a lomové šachty, jako součást kanalizace, je zákonným vyjádřením skutečnosti, že tyto hmotné předměty musí být vzájemně spojeny (tzv. vedle sebe), neboť sdílí s vodovodem nebo kanalizací stejný právní režim.

V Praze dne 3. listopadu 2006

RNDr. Pavel Punčochář, CSc.
vrchní ředitel úseku vodního hospodářství

**MINISTERSTVO
ZEMĚDĚLSTVÍ**
České republiky
117 05 Praha 1, Těšnov 17